

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Ser. De b[ea]to Gregorio papa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

De scō Gregorio Fo. CLXXXIX

h̄ p̄ q̄tate audierū plan⁹ erat. Ardebāt
et p̄ba z in audierū cordib⁹ cōpunctioz
ingerebāt z diuini amorē accendebāt. Jō
de eo exponit p̄t illud ioh̄. x. Stetit sol
in medio celi. i. in medio ecclie militantis
sol inq̄ nō solū illuminās h̄ z calefaciēs. j.
Reg. xj. Erit vob̄ salus cū sol incaluerit.

Tertio declaratiua descri
ptio: q̄ plurimos ei libros descripsit q̄b⁹
p̄maxime illustrat ecclia. Sap. vij. Inex
tinguibile est lumē illius. Proverb. xxxj.
Nō extinguet in nocte lucerna ei⁹. Recte
ergo dicitur lux mundi.

Tertio illūinavit mūdū lumine mi
raculose opatiōis. ps. Illuxerūt co
ruscationes tue orbiterre. fuerūt autē
opatiōes miraculose p̄fectionē sue sc̄ita
tis declarates p̄cipue in triplici differētia

Prima: est mirabiliū apparitionū.

Secunda: est plurimū suscitatioū.

Tertia: est multipliciū subuēctioū.

Prima est mirabiliū ap
paritionū. Anno em̄ sui trāsit⁹ cū in lecto
faceret infirmus semel duob⁹ alijs vidē
tibus apparuit stella magna atq̄ clarissi
ma q̄ p̄ fenestrā introiuit z sup̄ lectū infir
mi circa caput eius stetit p̄ aliquā morās
ep̄is: atq̄ post paululū discessit. Jtē hora
trāsitus sui monach⁹ cisterciensis in mo
nasterio fosse noue (in q̄ gl̄iosus thomas
decessit) in ecclia obdormiēs orando vi
dit stellā splendidiā sup̄ monasteriū
cadere: duasq̄ stellas alias de celo descē
dētes eiusdē fulgoris cū p̄ma p̄ paululū
primā stellā ad celestia subleuare. Post
quā visionē monachus a sopore solut⁹ au
dituit pulsare si gnū obit⁹ sc̄ri doctor⁹. Jtē
trib⁹ dieb⁹ an̄ eius obitū apparuit stella
ad modū comete q̄ etiā aliq̄n de die vide
bat q̄ b̄tō thoma deficiēte defecit. Jtē re
uelatus fuit eius decessus fratri paulo de
aqla in cōuentu neapolitano. Jtēz fratri
alberto ep̄o apud colonā in mēsa discubē
ti. Jtē cū post eius sepulturā pluries sa
ctā sit sui corporis trāslatio sp̄ ex eius se
pulcro tāta odoris suauitas emanabat vt
videre aromatiū apotheca. ac etiā elapso
tam septēnis tā corpus eius q̄ vestimēta
integra visa sūt nisi qd̄ modicū deerat in
summitate pollicis. Erat q̄ppe illa odoris

fragrantia p̄figuratio suauissimi odoris q̄
in corporib⁹ gl̄ificat⁹ erit. Vñ cātar ecclia
Sancti tui dñe florebūt sicut illū z sicut
odor balsami erunt ante te.

Secūda est differētia plu
riū suscitatioū. Cū em̄ q̄dā dñā partum
mortuū eiecisset m̄ puerpere deuote ora
uit beatū thomā z apparuit puer redsul
uus. Jtē in puincia lombardie superioris
meritis eius suscitata est mulier q̄dā de
fūcta. ps. Mirabilis de⁹ in sc̄ris suis.

Tertia est differētia mul
tipliciū subuēctioū: qz vltz multis subue
nit multos cecos illuminādo plurimosq̄
a diuersis p̄culis morbis z dolorib⁹ libe
rādo. ps. Scitote q̄ dñs sc̄m suū miri
ficauit. Ex dicit itaq̄ p̄z qm̄ b̄tūs tho
mas recte dicit p̄ lux mūdī qz multiplici
mūdū illūinavit. Ad hāc igitur lucē oculos
mētis erigam⁹ vt radqs ei⁹ illustrari lu
mine gr̄e z tadē lumine gl̄ie mereamur.
Amen.

Scr. De b̄tō Gregorio papa.

Qui fecerit

Qz docuerit hic magn⁹ voea
bis in regno celoz. Barth
v. Recte magn⁹ d̄r i regno celoz q̄ fecerit
z docuerit: qz talis mgr̄m p̄fectōis infeq̄
tur: de q̄ d̄r Act. j. q̄ cepit facere z docere
Sic autē di. ip̄e saluator Lu. vj. Perfect⁹
om̄is erit si sit sic mgr̄ ei⁹. Talis autē fuit
b̄tūs Gre. Jō recte d̄ ip̄o dicam⁹. Qui fe
cerit z docuerit h̄ rē. In quib⁹ p̄b̄ tāq̄nt
tres eius preeminētie.

Prima: est preeminētia virtuose p̄fectō
nis. cū d̄r. Qui fecerit.

Secūda: est preeminētia lumine infir
mōis. cū dicit. z docuerit.

Tertia: est preeminētia gl̄iose retribu
tionis. cū d̄r: hic magn⁹ rē.

Prima est p̄eminētia virtuose p̄fē
ctōis. Fuit em̄ vir sc̄tissimus atq̄ p̄
fectissimus. Eccl. xliij. Inuētus est
perfect⁹. Hāc autē p̄fectionē gl̄iosi gre
gorij fecerūt p̄cipue tres ei⁹ virtuose con
ditiones.

Prima: est p̄prie reputatiōis hūilitas.

Secūda: est multarie misarōis benignitas

Ber. De scō Gregorio

Tertia eximie deuotōis sublimitas.
Prima igitur est ppe re-
putatōis hūilitas. Et hec est fundamētuz
pfeccōis spūalis. Jō dr Aug. de p̄bis
dñi. Magna fabrica vis p̄struere celsitu-
dinis: p̄us de fundamēto cogita hūilitatē
Jōc. Dū mēs hūana hūilitati innitit: p̄-
fecto ip̄a in amore celestū inflāmat. Ap̄
paruit autē magna gregoriū hūilitas p̄ci-
pue triplicis. **P**rimo in pontificali sub-
limatōe. Eius em electio fuit inuita ex p̄-
te sui: r̄ iō fugit r̄ se abscondit. Ex parte tñ
populi fuit volūtaria: q̄ oēs vnanimiter
eū elegerūt. Ex parte autē dei fuit miraculo-
sa: q̄ cū latitare vellet indictio colūmna
nifestat: est Heb. v. Nec quisq̄ sumat sibi
honorē s̄ q̄ vocatq̄ deb. Heu heu non
sic faciūt moderni. Ber. in epla ad henri-
cū senon. archiep̄m. Curr̄ in clez passim
ab omni erare r̄ ordine a doctis panter et
indoctis ad eccl̄asticas curas. Tāq̄ sine
curis tā h̄q̄ victor: sit cū ad curas pue-
nerit. Jbidē. D̄ infinita sp̄ ambitio r̄ insa-
tiabilis auaricia. Jbidē. Ved̄ itantibus
honores blādūt ur: s̄ onera pensantibus re-
dio sūt atq̄ formidini. Nō autē capiūt Ber
hū istud. Vlti em nō tāta alacritate cur-
rerēt ad honores si etiā sentirēt et onera.
Hec ille. Hūc p̄fecto nō charitas s̄ ambī-
tio regnat. Ambitio autē (vr dicit petrus
blesensis) est q̄dā simia charitatē. Chari-
tas paties ē p̄ eternis: ambitio patif oia
p̄ caducis. Charitas benigna ē pauperib̄
b̄: ambitio diuitib̄. Charitas oia suffert
p̄ veritate: ambitio p̄ vanitate: oia credit
oia sperat s̄ lōge dissimili modo. Hec ad
gloriā hūi: s̄ illa ad glaz sine fine. **S**e-
cūdo apparuit hūilitas gregoriū in reue-
rentiali exhibitōe. Cū em q̄daz heremita
vellet sibi reuerentiā exhibere: ip̄e p̄us se i
terrā p̄stravit. Ro. xij. Honore inuicē p̄-
ueniētes. Et Lu. xij. Qui maior est v̄m
fiat sicut minor. **T**ertio in litterali de-
scriptōe. Vñ mauricio ip̄eratori q̄ eū p̄-
sequat sic scripsit. Q̄ ei pctōr sum: credo
q̄ oipotētē deū tāto vobis ampli⁹ placā-
tis: q̄nto sibi male seruiētē affligit. Item
p̄m⁹ in litteris suis se seruū fuoz dei ap-
pellauit. Suā etiā doctrinā vilē reputa-
bat. Vñ dr in epla ad innocentū africe
p̄fectū. Si delicioſo cupitis pabulo sagi-

nari b̄ti augustini opuscula legitur ad p̄pa-
tionē illi⁹ similitudinē n̄m fursurē nō gra-
tis. P̄z itaq̄ q̄ hūillim⁹ fuz gregorius.
Vñ r̄ ip̄e dr. Qui ceteras p̄tutes sine hūi-
litate p̄gregat q̄si q̄ puluerē i vetū portat

Secūda virtuosa cōditio

est multifarie miseratōis benignitas. **L**o-
bie. iij. Quomō potueris esto misericors
Brūs gregorius quibus mltis diuitijs abū-
dauerit oia tñ pauperib̄ erogauit. Pro-
uer. xij. Est q̄si diues cū nihil habeat: et
est q̄si paup̄ cū in multz diuitijs sit. Vñ
brūs gregorius sex monasteria in sicilia cō-
struxit r̄ septimū intra mentā vrbis i be-
noze b̄ti andree in p̄po domate fundauit.
J̄re indigētū noia scripta habuit eis ne-
cessaria ministrabat: q̄t̄ die etiā duodecim
pauperes secū in mensa hēbat. Job. xxxi.
P̄t̄ ep̄a paup̄ez. J̄re trib̄ mltib̄ anell̄ s̄i
p̄ q̄ntoſams suspēditis. lxx. auri pōdera
anuatum offerebat. Jō cuidā heremite a
deo petētī q̄le glaz in celis h̄ret q̄ oia p̄f-
deū reliq̄rat: reuelatū est q̄ eḡle glaz h̄ret
cū b̄to gregorio q̄ diuitias nō amādo sed
paup̄ib̄ erogando possidebat. Lu. c. xvij.
Da paup̄ib̄ r̄ habebis thesaurū in celo.

Tertia virtuosa cōditio ē

eximie deuotōis sublimitas. Erat em de-
uotissim⁹ r̄ iugis p̄tēplatiōi vacans atq̄
circa dina vigilatissim⁹. Eccl̄. xxij. Qui
mane vigilauerit ad me inueniēt me. Vñ
meruit ch̄m in peregrinī sp̄e r̄ visibili car-
ne videre. Deruit etiā videre sp̄m̄ in
sp̄e colūbe sup̄ caput suū manētē. Deruit
videre brām h̄ginē inf̄ choros āgeloz: vñ
bilatū: r̄ cātātū. Regina celi letare r̄ et
sibi p̄pitā in pestis p̄pullatōe q̄n̄ an̄ ima-
ginē h̄ginis turbulētia aeris fugit. Deruit
videre āgelos oīones suas deo offer-
rētes: sic audiuit ab angelo quē in forma
p̄grinī suscepit r̄ paup̄is dicit. Ego an̄
gelus dei sum r̄ dñs misit me ad te vr̄ te
p̄regāz oīes tuas deo offerā. J̄re ex deu-
otōe sua orando sic dei misericordiā in-
clinauit q̄ r̄ratū ab eterna pena reuocā-
uit. Ben. xxxij. Si p̄tra deū fortis fuisti.
r̄. J̄re cū p̄ peste oraret irā d̄i placauit: r̄
vidit angelū gladiū cruentatū tergentēz
et reponētē. Patz itaq̄ ex his efficacā

sue deuotiois. Lu. xj. Petite et dabit vobis: quare. s. p. sancta affectione et inuenietis: pulsate et aperiet vobis. Et hac aut deuotioe adquisitibus greg. pfectione copiosas: qz sic dicit Lu. xj. p. celestis dabit spum bonu petentibus se.

Prima est peminencia lūmose instructiois. Eccl. i. Quasi sol refulgēs: sic ille effulset in tēplo dei. Docuit autē glōsus gregoriū triplici doctrina.

Prima: doctrina realis exēplatis.

Secūda: est pbal p dicationis.

Tertia: est lralis descriptiois.

Prima est doctrina realis

exēplatis qz instar dñi cepit facere et docere vt dicit Act. j. Erat pfecto temp p ruis opibz occupat aut legēdo aut scribendo aut dicēdo: aut orādo: aut docendo. Jō exēplū p dicit pfecte scitatis i bonis opibz. fuit et exēplā vere patie. Languores em p riuos sp hēbat qz tñ patiēssimē me tolerabat: nec p eis assuetos et viles labores ogitabat. Cū em orasset p tratinō: angel⁹ dicit ei Q. p damnato rogasti: duobz tibi dat optio. Aut i purgatorio duobz diebz cruciaberis: aut omni tpe vite tue doloribz et infirmitatibz affligeris: q plegit toto vite hui⁹ tpe infirmitatibz vexari: qz patiēssimē portabat. Ja. j. Patiētia op⁹ pfectū habet. Beat⁹ itaqz gregoriū efficacissime docuit p exēplum operis. Bern. Sermo viuus et efficac exēplū ē opis: facile faciēs suauis quod dicit dū monstrat factibile qd suadet.

Secūda est doctrina verbalis

p dicationis: p quā instruit pplm verbalis ignis et diuinū amorē redolētibus. Jo. v. Ille erat lucerna ardēs et lucēs.

Tertia est doctrina litteralis

descriptiois. Torū em officū ecclē ordinauit. Quadraginta homelias sup euāgelia scripsit. Dialogū exēploz: libz bios moralū sup iob. expōnē sup ezechielē: et pastorale p regimine dñici gregis scripsit. Dñi. xj. Qui ad iusticiam erudiunt multos: erunt quasi stelle in perpetuas eternitates. Et pfecto sanctitatis sue excellentia apparere pōt ex cōditiōne

scripturaz suaruz: vt pater diligenter inueni.

Tertia est peminencia glōse retributionis qz ipse est magn⁹ in regno celoz. Jo. xj. Siquis mihi ministrauerit: honorificabit eū p me: qz q am⁹ pli⁹ dño ministrauerit: ampli⁹ eū honorificat pater celestis. Nō dubiū igitur quin beatus gregorius q tā deuote tā sancte tā diligēt dño ministravit magn⁹ sit i regno celoz. Hec autē possumus declarare triplici testimonio.

Primum: est testimonium āgelice obsecutiois

Secūm: est heremitice reuelatiois

Tertium: est mirifice apparitiois.

Primum est testimonium āgelice obsecutiois.

Cū em in die pasche apud scām mariā maiorem missam celebraret et pax dñi: pñciaret: angelus alta voce respōdit. Et cū spū tuo. Vere hūc angelicū viz quē angeli comitabāt et sibi obsequēbāt. In papa singulis annis illa die celebrat in illa ecclia. Et cū dicit. Pax dñi: sibi minime rīdet in hui⁹ miraculi testimoniu. Bern. Suos siq dē diligēt cōcūy ue. supne pates et p his q hereditatē capiunt salutis solcite cōgaudeat pfortante: instruit: pregūt: pudentes in omibz. Hec ille. Assistebāt igit angeli scitissimo gregorio tāqz et q futur⁹ erat cōcūy eoz mag⁹ gnus in regno celoz.

Secūm est testimonium heremitice reuelatiois:

qz sicut sup dictus est reuelatū fuit heremite q vir erat magne scitatis: et oia pro deo reliquerat qz equalis esset in glōria.

Tertium est testimonium mirifice apparitiois:

cuiusmodi fuit apparitio colūbe sup caput ei⁹ quā frequētissime p sperit petr⁹ diacon⁹ eius familiarissimus. Sunt et multe alie apparitōes qz itaqz h a liqs posuim⁹. Hic ē igit scitissim⁹ papa gregorius q mirāda virtutum opa fecit ac multiplicat docuit et nūc magn⁹ ē i regno celoz. Iuxta pba passūpta. Doctrina q ei⁹ studeam⁹ seq mores scōs atqz vitā imitari: quatin⁹ sue intercessiois suffragio in p sēnti grām et in futuro regni celozū glōriā cōsequamur. Amen.